

JAZZGUDSTJENESTE MED NATTVERD

22. søndag etter pinse

Fjellhamar kirke 24. oktober 2010

Matteus 11,25-30

PREKEN

1. BIBELTEKSTEN

²⁵ På den tid tok Jesus til orde og sa: «Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for kloke og forstandige, men åpenbart det for enfoldige. ²⁶ Ja, Far, for dette var din gode vilje. ²⁷ Alt har min Far overgitt til meg. Ingen kjenner Sønnen uten Faderen; heller ikke kjenner noen Faderen uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for. ²⁸ Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile. ²⁹ Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er tålsom og ydmyk av hjertet, og dere skal finne hvile for deres sjeler. ³⁰ For mitt åk er godt, og min byrde lett.»

Dette er jo vakre og trøstefulle ord fra Jesus. Men de er også vågale og dristige. Det er ikke lite Jesus lover: ”Kom til meg du som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile”. Dette bibelverset er en del av begravellesliturgien. Det er et skriftord vi står fritt til å lese eller ikke. Det er et sterkt ord å lese foran et begravellesfølge, det utfordrer min tro og frimodighet. Men jeg leser det så å si hver gang. Døden er jo det sterkeste uttrykk for denne verdens tunge byrder og strev, fordi det er vondt å skille lag med sine nærmeste og det minner oss om vår egen skrøpeligheit og død. Midt i denne dødens verden av strev og tunge byrder lover Jesus hvile. Hans åk er godt og hans byrde lett. Er det sant? Og hvordan kan jeg oppleve det?

Bønn

2. HVILE SOM FRAVÆR AV STREV OG TUNGE BYRDER

Hva er hvile fra strev og tunge byrder? Det er mulig og ofte veldig nærliggende for oss å tenke at hvilen den allmechtig og kjærlig Gud tilbyr er fravær av strev og tunge byrder. Men det ender til syvende og sist i enten vantro, fornektelse av Guds eksistens, eller i herlighetsteologi.

Det ender i vantro på følgende måte: Jesus presentere seg i disse versene som han som Faderen har overgitt alt til. Eller som han sier på slutten av Matteus-evangeliet: Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Og han fremstår her og mange andre steder med en uendelig kjærlighet til mennesker. Hvordan kan mitt liv være så sammensatt og verden se sånn ut hvis Jesus har all makt og elsker oss? Følgende av denne tanken er at en kjærlig og allmechtig Gud bare finnes hvis livet på jord er som i himmelen. Det er det ikke. Altså eksisterer ikke Gud.

Men tanken om hvilen hos Jesus som fravær av alt strev og tunge byrder kan også ende i herlighetsteologi. Da fastholdes Guds allmakt og kjærlighet. Vårt strev og tunge byrder blir et spørsmål om tro og bønn. Gud frir deg fra alt, be om det, tro det og bekjenn det. Så er det kun et

tidsspørsmål før alt strev og tunge byrder er borte. Men sånn er ikke livet, selv ikke i tro på Gud. Og jeg er redd følgende av en sånn herlighetstro fører til store konflikter og kanskje en tro som rakner.

I høstferien fikk jeg gleden av å bli med 40 av de eldste ungdommene våre på tur til USA. Det er en tur de har jobbet for lenge, sett frem, planlagt og som bygger miljøet og som gir masse godt fellesskap og inspirasjon. Det viktigste for meg med turen var å bli bedre kjent med denne flotte ungdomsledergjengen vår. På turen besøkte de flere menigheter og den siste helgen var vi i Betel Church i Redding. En radikal menighet med en sterk visjon om å se himmelen innta jorden. De fokuserer mye på forbønn av syke. Vi snakket mye sammen og advarte tydelig mot herlighetsteologiske tendenser. Men vi lærte også viktige ting. For heldigvis er ikke alle som oss i stor verden med så ulike mennesker og kulturer. Og jeg eller Fjellhamar menighet har jo selvsagt ikke skjønt alt. Og det jeg lærte og gjerne vil ta med meg hjem, er en naturlig frimodighet på å be for hverandre. At det er en naturlig del av å tro på Gud som har skapt verden og som elsker oss. Så skal vi ikke diktere hvordan Gud svarer. Vi skal bare be, tålmodig og med tro. Både om styrke til livets vanskelig ting og om helbredelse.

3. HVILE MIDT I STREV OG TUNGE BYRDER

Å se på hvilen Gud vil gi som fravær av strev og tunge byrder, fører fort enten til at vi må fornekte troen på Guds eksistens eller vi må fornekte livets realiteter. I Romerne 8 som Hilde leste for oss finner vi helt annen tanke: ”Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd? Jeg er viss på at ingenting kan skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus.” Nød, angst, forfølgelse osv er en del av livets tøffe realiteter som vi på ulikt vis må sloss med. Og som Paulus selv erfarte mye av. Men kan det skille oss fra Guds kjærlighet? Nei, Guds kjærlighet oppleves heller på sitt sterkeste når livet bryter på.

Når Paulus i 2 Kor skal forsvare og begrunne sin apostelrolle og tjeneste bruker han en bisetning på å fortelle om under og mirakler han har gjort. Men han bruker et avsnitt på å fortelle om sine lidelser for evangeliets skyld. Og når han avslutter sin forsvarstale forteller han om en torn i legemet som han har, antageligvis en sykdom. Tre ganger bad han Herren om at den måtte bli tatt fra han, men Gud svarte: Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet. Og Paulus avslutter: Derfor er jeg for Kristi skyld ved godt mot når jeg er svak, blir mishandlet, er i nød, forfølgelser og vanskeligheter. For når jeg er svak da er jeg sterk.

Med tanke på verdens 43 millioner flyktninger er dette ord som kan oppleves som bærekraftige. Jeg kvier meg for enkle svar her med tanke på alt det vonde og all den nød og sorg disse 43 millionene representerer. Men at Gud og hans kjærlighet kan finnes og er der midt i alt som måtte skje til trøst og styrke og håp, at han kan gi en hvile midt i det hele, er et svar som kan gi mening sammenlignet med at når vonde ting skjer så enten finnes ikke Gud eller så tror du ikke nok siden du opplever det.

4. DAVID – FREDLØS HULEMANN

Men hva slags hvile er det Jesus da vil gi når det ikke er fravær av strev og tunge byrder? Jeg har lyst til å si noe om det med å fortelle fra smågruppen jeg er med i sammen med fem gode mannfolk her i kirka. Vi møtes månedlig, to timer hver gang, leser fra bibelen, snakker om det vi leser og livet vi lever ut fra det, og ber sammen. Veldig fint. Anbefales. I høst bestemte vi oss for å lese om David og bli mer kjent med denne store mannen og kongen i Gamle Testamentet. Nå på mandag leste vi om David som fredløs og på flukt. Men la meg ta litt av bakgrunnen.

David var yngst av syv brødre og vokst opp i Betlehem. Han fikk tidlig jobben som gjeter for sauene til far Isai. De mange timene ute i markene med sauene ga han mye tid til ettertanke og kanskje harpespill og tid med sin Gud. Det fortelles også om hvordan David for sauenes liv måtte slåss mot både løve og bjørn. Med slynga si var David helt uredd, trygg på sin Guds hjelp og beskyttelse og helt

overgitt liv å verne om den flokken han skulle vokte. Her ble nok David sterkt formet. Allerede som ung gutt ble David salvet til konge i hemmelighet for kong Saul, av den store profeten og gudsmannen Samuel. Foran alle sine brødre som hadde blitt avvist. Så kommer Davids store heltegjerning. Kampen mot Goliat. Han var for ung til å være med i kong Sauls hær, men alle brødrene hans var med. Men når David leverer mat til brødrene får han høre kjempen Goliat som håner Israel og Herren deres Gud. Goliat utfordrer til tvekamp istedenfor full krig mellom israelittene og filisterne. Men ingen tør møte kjempen Goliat til kamp. Men David gjør det og vinner over Goliat og filisterne. Kong Saul gleder seg over Davids bragd inntil han får høre sangen som kvinnene i Israel nå synger. Saul slo tusener, men David har slått tusener. Da ble kong Saul brennende harm, og så fra den dagen skjevt til David som var blitt en trussel for hans kongemakt. Mens David tjener ved Sauls hoff prøver Saul flere ganger å drepe han. David må til slutt flykte, og blir da ute i ødemarken en fredløs, jaktet av kongen og hans menn.

Nå mandag leste vi da om kong Saul som med sin hær er ute å leter etter David og er i ferd med å ringe han inn. David og hans menn gjemmer seg i åndeløs spenning i en hule. Saul med sine menn stopper utenfor hulen. For en situasjon for de i hulen. Og Saul går inn i hulen. Alene. For å gå på do. Oppfordret av sine menn sniker David seg da inn på Saul bakfra, men han gjør ikke annet enn å skjære en flik av kappen til Saul. Når Saul så går ut, kommer David etter og forteller. Han ber om fred for han vil ikke gjøre Saul noe vondt. Saul blir grepet av Davids storhet og drar hjem og lar David være i fred, en liten stund i hvert fall.

5. ET ROLIG HJERTE

Nå kommer jeg til poenget. I denne situasjonen så skriver David en av sine mange salmer. Salme 57. *En miktam av David den gang han rømte for Saul og gjemte seg i en hule.*

Etter å ha ropt til Gud om nåde og om hjelp, lagt ut om sine fiender og truslene de er, så avslutter han salmen sånn: *Gud, mitt hjerte er rolig, ja, rolig er mitt hjerte. Nå vil jeg synge og spille. Våkn opp, min sjel, harpe og lyre, våkn opp! Jeg vil vekke morgenrøden. Jeg vil prise deg blant folkene, Herre, lovsynge deg blant folkeslag. Stor er din miskunn, til himmelen når den, til skyene rekker din trofasthet. Vis deg høy over himmelen, Gud, vis din herlighet over hele jorden!*

Midt i hulen, midt i livets vanskeligheter, på flukt i frykt for eget liv, med en stor usikkerhet om egen fremtid, faller David til ro og finner hvile hos sin Gud. Det grep oss i gruppa. Vi har våre huleopplevelser i livet, de siste månedene nokså dramatiske også. I nær familie har folk i gruppa vår opplevd togulykke, brannulykke og jeg selv har i sommer fått vite jeg har kreft. Sammen her kunne vi gjort lista lang på huleerfaringer, ikke minst kunne Jamshid og Masih fortalt mye fra sine unge liv. Men midt i hule så bekjenner David trygt, overbevisende og med et helt hjerte: Gud, mitt hjerte er rolig, ja, rolig er mitt hjerte. Nå vil jeg synge og spille. Og så lovpriser han Gud for hans storhet, miskunn og trofasthet.

Dette grep oss i gruppa, og vi kjente oss også igjen. Midt i våre hule-opplevelser hvor vi, også som David har ropt, har stilt spørsmål, synes fienden har vært truende, så kjenner vi igjen at den som mer enn noe annet kan gi en ro, en fred i hjerte, en hvile, det er å få vende seg til Gud. Å komme til Jesus. Stevet og de tungene byrdene blir ikke borte, men det finnes en ro, en fred, en hvile i Guds nærvær som vi ikke finner andre steder. Den hvilen skal vi få tro, den hvile må vi søke, den hvilen må vi hjelpe hverandre og ta til oss, den hvilen må vi peke på for all verden. For den gjør livet lettere å bære, og den gir håp og tro og kjærlighet også midt i hulen. Den finner vi i møte med Gud her i dag, i bønner og tekster, den finner vi når vi får ta i mot Guds tilgivelse og kjærlighet i nattverden. Gjennom lidelse, død og tre dager i hulen har Jesus gitt oss den største hvile, tilgivelse for synden og håpet om det evige liv. Må vi la det fylle oss til tro og håp og hvile.

(Salme: Jesus, jeg ber om å få se)